

Süda suvele avatud

Jaanipäev on kauaoodatud kaunis aeg, mis peale kõige toreda toob paljudele tööinimestele kätte ka suvepuhkuse. On ju jaanipäev ajast aega olnud tüürke puhkehetk kevadiste põllu- ja aiatööde ning heinateo vahel, mil jaanilõkke paistel pidutseti ja valgetest öödest rõõmu tunti.

Elevust ja rõõmu toovad jaanikuul peredesse laste lõpupeod, lasteaedadest kõrgkoolideni välja. Lapse saavutuste tunnustamiseks tasub kindlasti kodus üks armsalt pidulik koosviibimine korraldada. Täna Targu Talits pakume välja mõned ideed koduse perepo laua katmiseks.

Aiapidajatel on istutamise kiire aeg möödunud ja nüüd on aega muruga tegelda. Kuidas niita nii, et see muru tervisele kasulik on, saate samuti sellest numbrist teada.

Kui oodatud puhkus käes, tundub see hiigla pikk ja aega näib jätkuvat kõige jaoks. Kui aga lasta päevadel lihtsalt voolata, võib puhkus märkamatu otsa saada. Seega poleks paha teha puhkuseplaanid juba veidi varem valmis, planeerida ajakava ja rahalised võimalused. Puhkamine on tõsine asi ja seda ei saa lasta niisama mööda minna.

JANA RAND

LUGEJA KÜSIB

Sõstra-klaastiib kimbutab

WIKIPEDIA

Mul on sõstrapõõsastega mure – juba teist aastat kuivavad üksikud oksad ära. Kas see on haiguse tagajärg või on tegu mõne muu põhjusega? Külmakahjustus ei tohiks see olla.

Vastab

VÄINO PALLUM

Kõige sagedamini kuivavad sõstrapõõsastel oksad sõstra-klaastiiva (*Cesia tipuliformis*) rööviku kahjustuse läbi. Korralikult lehistunud oksad hakkavad närbuma varsti pärast õitsemist või marjade valmimise ajal ning kuivavad lõpuks. Kui selline kuivanud oks pikuti lõhki lõigata, on selles näha mustaseinaline närripuru ja väljaheidetega täidetud söömakaik.

Käigust võib veel leida pruuni peaga valkja rööviku pikkusega kuni 25 mm. Toitudes liigub kahjur varres ülevalt allapoole. Pahategija areng oksas kestab üks või kaks suve, sõltudes liblika munemisaegast. Enne nukkumist närib röövik maapinna lähedal oksale liblika jaoks väljalennuava.

Esimised liblikad võivad kooruda paar nädalat pärast põõsaste õitsemist, s.o juuni algul, viimased alles augustis. Väikesed liblikad, kelle tiibade sirulaius umbes 20 mm, on sinakasmusta kehaga ja klaasjalt läbipaistvate tiibadega.

Liblikad munevad sõstraokste ülaosa koorepragudesse pungade või lõike-murdumishaavade lähedale. Üks isend muneb kuni 60 muna ja paigutab need ükshaaval oksale. Koorunud röövikud sisenevad pungade või haavade kaudu oksa säsisse ja alustavad kaevandamist.

Sõstra-klaastiib kahjustab kõiki sõstraliike, eelistab aga punast sõstart. Harva kahjustab ta ka karusmarjapõõsaid.

Klaastiiva kahjustusest mitu korda harvemini põhjustab sõstraokste hävingut närbumistõbi, mida tekitab *Verticillium dahliae*. Haigu-

Sõstra-klaastiiva röövik.

sest tabandunud okstel kerkib koor muhkjalt üles ja rebeneb pikisuuruses. Sellise oksa pikilõikes on näha, et selle puiduosa on pruunistunud. Patogeen on ummistanud juhtsooned ja eritanud taimekudedele toksine, mis kokkuvõttes põhjustavad oksa närbumise ja kuivamise.

Närbumistõve kahjustus võib ilmned ka üksnes võrsetippude kuivamisena peamiselt kuival kevadsuvel. Teistest haigustest võib okste kuivamist ja hävimist põhjustada veel hahkhallitus, mis esineb tihedas põõsas niiskel suvel.

Tõrjeks lõigake kahjustatud või närbuma hakkavad oksad võimalikult maapinna lähedalt ära ja põletage. Alates põõsaste õitsemisest kontrollige regulaarselt põõsa seisundit. Välja lõigake ka kõik üle viie aasta vanad oksad. Suured lõikehaavad ja murdehaavad katke aiavahaga.

Vältige aias ja aia ümbruses õitsvaid umbrohtusid – klaastiivaliblike toimetaimi. Enne õitsemist pritsige põõsaid Mavrik 2 F-iga (3–4 ml/10 l). Juunis paigutage sõstra-klaastiiva isasliblike püüdumiseks põõsaste juurde feromoonpüüdis.